

До наших днів збереглося кілька літописних і народних переказів про те, що сонце було шановане слов'янами. Найдавніша з них належить арабському письменникові X століття Аль-Масуді. У своїй роботі «Золоті Луги», описуючи слов'янські храми, він зауважує, що в одному з них в куполі були зроблені отвори для спостереження точок сходження сонця, і що там були вставлені дорогоцінні камені з накресленнями, що пророкували майбутнє [1]. Інший арабський письменник Ібраїм бен-Весіф-Шах у своїх працях пише, що слов'яни вшановували сонце, і що один із слов'янських народів святкував **сім свят**, названих за іменами сузір'їв, найважливішим з яких було

свято Сонця

[2].

У літописах зустрічаються вислови, які побічно вказують на старовинні вірування наших предків до участі сонця в справах людських: *«сего не потерпя солнце лучи скры»* - *«поги бе солнце и бысть яко месяц, его же глаголют невелики: снедаем солнце»*

[3].

За часів становлення християнства на Русі язичницькі вірування стараннями духовенства та представників влади стали поступово видозмінюватися. Наприклад, можна зустріти такі повчання Кирила Туровського: *«Не нарицайте себе бога ни в солнце, ни в луне»* [4], *«лице же ли поклонятися лучю мръкнущему, нежь лучю безсмертному и богу створенну, а не Богу все створшу»*

[5]. Слов'яни зуміли об'єднати старі язичницькі вірування з новими християнськими.

Слов'янська культура настільки глибока й багат шарова, що з покоління в покоління передавалися перекази про сонце як про істоту божественну. І, мабуть, тут не все так просто...

Адже в старовинних слов'янських казках кажуть, що Сонце є цар, що **він володіє дванадцятьма царствами**

[6], і в кожному поставив паном одного зі своїх дванадцяти синів, дванадцяти сонць, що сам Цар-Сонце живе в сонці, а сини його живуть в зірках. Найцікавіше — слов'яни вірили, що

сонце, передбачаючи нещасні події, дає знати про них людям

і

зупиняється на шляху

чи

ховається в хмарах

. Крім того, вірили, що воно допомагає людям, але в той же час переслідує недостойних, що заслужили його немилість. Тут можна також згадати прислів'я: «Де сонце, там і сам Господь».

Сонце було шановане з одного боку як небесне світило, що знаходиться в середині світла, все висвітлює, і як Бог, як Цар-Сонце. Царство його слов'яни представляли десь за морем, у країні вічного літа і вічного життя, звідки **насіння життя залітає й до нас**, а палати його перебували на високих,

священних горах

(слово

«*чертог*»

з давньослов'янської перекладається як

палата, хороми, палац

). За віруваннями, там Цар-Сонце сидить на своєму пурпурному, золото-тканному престолі.

Сім зірок ангелів-суддів

і

сім вісників

, літають по світу в образі хвостатих зірок виконують його волю. Сонце було шановане як святий Владика неба, землі та людей. Вірили, що від нього залежать зірки й вітри, врожай та погода; вірили, що

людям добрим сонце допомагає, а тих, хто схибив, - карає

. Сонце також вважали захисником сиріт та покровителем сімейного спокою і щастя, тому кожна сім'я повинна була мати його образ. І найцікавіше, що до Сонця, як владика всього, зверталися з молитвою не тільки в біді чи хворобі, але й постійно,

кожного дня

[7].

Вчені й досі не можуть відповісти на запитання, чому число сім, а також сім божеств чи ангелів так часто зустрічається у віруваннях та міфології як слов'ян, а практично всіх стародавніх народів? Сім планет і сім днів тижня, сім коней сонця і сім ангелів-суддів, сім брам сонця Мітри, сім стад Геліоса, сьомий день кожного місяця, як день народження Аполлона, у стародавніх шумерів сім великих богів, що дивляться «в чарівне колесо руху Світу ... присуджуючи Долі людям», сім «Безсмертних Святих» на чолі з Ахура Маздою в зороастризмі, сім великих богів, що правили Єгиптом 12300 років, і, нарешті, сім Архангелів в християнстві (а в Православ'ї вісім!), у легендах східних народів сімка Бодхісатв Шамбали. Можливо, відповівши на це запитання, вчені несподівано для себе наблизяться до розгадки й інших таємниць?

До речі, давня слов'янська символіка містить в собі легендарну **печатку Шамбали: сонце**, всередині якого знаходиться зрізана піраміда і вгорі трикутник. Око, згідно з переказами, — це всевидяче око Бога. А трикутник означає поєднання трьох принципів побудови Всесвіту: Лотоса, Аллата і Бога (Мал. 1) [8], [9]. І навіть сьогодні чи не в кожному Православному храмі можна також зустріти цю незвичайну символіку, одним з важливих елементом якої є сонце! (Мал. 2)

Сонце та божество Радг: символізм, функції, роль у слов'янській міфології. Сонце та божество Радг: символізм, функції, роль у слов'янській міфології. Сонце та божество Радг: символізм, функції, роль у слов'янській міфології.